2nd International Vocational Science Symposium., IVSS 2018
2. Uluslararası Mesleki Bilimler Sempozyumu, IVSS 2018

http://www.meslekisempozyum.com

IVSS 2018
©Mesleki Bilimler Dergisi (MBD) & Ankara Üniversitesi

Received date; reviewed; accepted date

Tekstil Bölümlerinde Mesleki Eğitim Alan Lise Öğrencilerinin Beklentilerinin İncelenmesi; Uşak İli Örneği

Gülhan PINARLIK [1]

[1]Uşak Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tekstil, Giyim, Ayakkabı ve Deri Bölümü

Sorumlu Yazar: gulhan.pinarlik@usak.edu.tr (Gülhan PINARLIK)

Özet: Bu çalışmadaki amaç Uşak ilinde tekstil alanında eğitim alan lise öğrencilerinin beklentilerini belirlemektir. Bu amaçla, Uşak ilinde tekstil alanında eğitim alan 120 lise öğrencisiyle 15 sorudan oluşan anket yapılmıştır. Araştırmanın evren büyüklüğü örneklem büyüklüğüne (120 öğrenci) eşittir. Anket tekniğine uygun olması açısından birbirini doğrulayan sorular konmuştur. Güvenli anket sorularına aynı cevabı veren 83 kişi güvenli anketçi olarak belirlenmiş ve analizler tespit edilenler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Anket, Uşak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Tekstil Teknolojisi Alanı ile Uşak Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Tekstil Teknoloji Bölümü ve Giyim ve Üretim Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Öğrenciler anket öncesinde Uşak Üniversitesi; Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu; Tekstil, Giyim, Ayakkabı ve Deri Bölümü'nde eğitim hayatlarına devam edebilme olanakları üzerine bilgilendirilmiştir. Anket sonuçları Uşak ilinde tekstil alanında eğitim gören öğrencilerin %46'sının kadın, %54'ünün erkek olduğunu göstermektedir. Bu öğrencilerin işlerini seçerken dikkat edecekleri en önemli etken sorulduğunda "Sosyal Güvencesi" olarak işaretleyen 27 kişi (%33), "Kariyer İmkânı" olarak işaretleyen 23 kişi (%28), "Parası" olarak işaretleyen 17 kişi (%20), "Rahatlığı" olarak işaretleyen 10 kişi (%12) ve "Fark etmez" olarak işaretleyen 6 kişi (%7) saptanmıştır. Ankette şık verilmeden öğrencilerin kendi fikirlerini öğrenebilmek için açık uçlu olarak sorulan "Okuduğunuz bölümde mesleki alanda yüksekokula gitme tercihinizin olumlu olması için meslek yüksekokulundan beklentileriniz nelerdir?" sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde "kariyer imkânı" 19 kişi (%23) tarafından yazılmıştır. Aynı soruya 13 kişi (%16) "rahat ve kolay olması", 11 kişi (%13) "sosyal faaliyet", 10 kişi (%12) "beklentim yok" olarak cevap vermişlerdir. Özet olarak, Uşak ilinde tekstil alanında okuyan öğrencilerin; %20'si kariyer ile ilgili fikir sahibi olup bu alanda kendilerini geliştirmeyi planladıklarını belirtirken %10'u beklentilerinin olmadığını bildirmişlerdir. Tekstil alanında eğitim alan öğrencilerin sektöre kazandırılması, uygun rehberlik ve kariyer planlama desteği, mesleğin iyi yönlerinin ve geleceğinin birinci elden gösterilmesi ile mümkündür. Bu öğrencilerin dört yıllık lise eğitimiyle aldıkları mesleki donanımın sektör için önemi ile ilgili farkındalığının oluşturulması, eğitimde bir üst basamağa geçiş için gerekli motivasyonu sağlayacaktır. Önerilen planlamaların yapılması, gerekli bilgi ve donanıma sahip olan, sektörün ihtiyaç duyduğu teknik eleman sorununa çözüm getirecektir.

Anahtar Kelimeler: *Mesleki Eğitim, Mesleki Tanıtım, Tekstil*

Investigation of the Expectations of High School Students in Vocational Training in Textile Departments; Uşak Province Sample

Abstract: This study aims to determine the expectations of high school students in the textile sector. For this purpose, 15 question survey was filled by Uşak Turkey Union of Chambers and Commodity Exchanges of Vocational and Technical High School; Textile Technology Department and Uşak

DOI:

Vocational and Technical High School; Textile Technology Department and Clothing and Production Department students. The sample size was equal to the population size of 120 students. Mutually confirming questions are provided for an appropriate survey technique. 83 students who gave the same answer to the confirming questions were designated as reliable thus included in the study. Students were informed on possible carrier options to continue their education on textile at Uşak University Technical Sciences Vocational School; Textile, Clothing, Footwear and Leather Department prior to application of the survey. The results show that the students who study in the textile sector in Uşak were 46% female and 54% male. Expectations of the students studying in the textile sector were examined, which questioned the most important factor for students when choosing a job. 27 subjects (33%) chose "Social Security", 23 subjects (28%) chose "Career Opportunities", 17 subjects chose "Money", 10 subjects (20%) chose "Comfort" and 6 subjects (7%) chose "It does not matter". Students were asked open-ended questions to learn their own ideas. When the answers given to the question are examined, "career opportunity" is written by 19 people (20%). 13 people (14%) responded "comfortable and easy", 11 people (11%) responded "social activities", 10 people (10%) responded "no expectations" to the same question. According to the survey results, 20% of students studying in textile field in Uşak province has an idea about their career and they are planning to improve themselves. 10% percentage of students was no expectation. It will be possible to acquire the people who are trained in textile by guiding these students and by introducing them to career owners in their professions, guiding them in planning their own careers. These students should be aware of the importance of their occupational skills for the sector. With guidance and a good presentation of the profession and the future, they will be directed to their field in university education and their knowledge will not be wasted. The result of not doing these plans will not be able to solve the problem of the technical staff that the industry with the above mentioned occupational field knowledge and equipment needs.

Keywords: *Vocational Education, Professional Promotion, Textile*

1. Giriş

Günümüz toplumunda insanlar hayatlarını sürdürebilmek için kendileri ile ilgili planlar yapmak zorundadır. Bu planlar onun geleceğini tasarlarken sadece kendi beklentileri değil ailenin, sosyal çevrenin, ekonomik faktörlerin de ciddi bir şekilde etkisinde kalmaktadır. Beklenti kavramı TDK sözlüğünde "*Gerçekleşmesi beklenen şey*", "*Bireyin belli şart ve durumların alacağı biçimler veya kendisinden beklenenler konusundaki öngörüsü*" olarak tanımlanmaktadır (www.tdk.gov.tr, 2018).

İnsanlar yaşamlarını devam ettirebilmek için iyi maddi imkânlara sahip olmak isterler bunun için de iyi bir işe sahip olmaları gerekir. Mesleki eğitim bu anlamda insanlara daha fazla iş güvencesi, daha yüksek gelir, mesleki yükselmenin sağlanması, kendi işini kurma yolunun açılması, kendine duyduğu güven ve saygının artması gibi birçok bakımdan avantajlar sağlamaktadır (Altuncı vd., 2009).

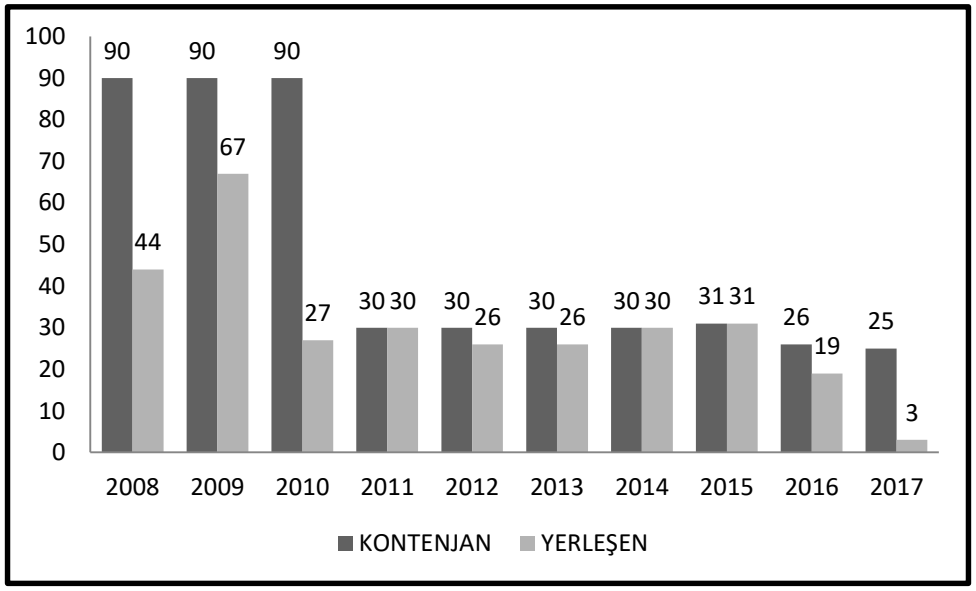
Mesleki eğitimin başı sayılan meslek liselerinde okudukları programlarda birden fazla alana yer verilen okullarda dokuzuncu sınıfı geçen öğrenciler; ilgi, istek, yetenek ve derslerdeki başarı durumlarına göre alanlara yönelir veya yönlendirilirler. Yönlendirme; öğrenci ve velisinin görüşü alınarak ilgili müdür yardımcısı, sınıf öğretmeni ve rehber öğretmen tarafından yapılır. Yönelme veya yönlendirme de, dokuzuncu sınıfta okutulan alanlara kaynaklık eden derslerin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması ya da derslerin yıl sonu notları esas alınır (Mızrak ve Şenel, 2011).

Mezun olunan lise, üniversitede devam edilecek bölümün seçimini etkilemektedir. Fen lisesi mezunlarının daha çok tıp, diş ve eczacılık fakültelerine; genel lise mezunlarının ise ağırlıklı olarak fen-edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi ve iktisadi ve idari bilimler fakültelerine girdikleri yapılan araştırmalarla saptanmıştır. Yine yapılan çalışmada, ziraat fakültesini kazanan öğrencilerin büyük oranda meslek liselerinden geldikleri tespit edilmiştir. Bu bulgular, lise türünün bir fakültenin kazanılmasında önemli bir etmen olduğunu göstermektedir (Ayık v.d, 2007).

Meslek yüksekokulları "Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemi"nin en önemli aşamalarından biridir. Meslek Yüksekokulları Sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerine yeterli bilgi ve beceriyle donanmış meslek elemanı yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Meslek Yüksekokulları lisans düzeyinde eğitim veren Mesleki ve Teknik Eğitim kurumları ile ortaöğretim kurumlarının hedef aldığı istihdam sahaları arasında kalan boşluğu doldurma işlevini yerine getirmektedir (Bulur v.d, 20017)

Tekstil yüzyıllardır yapılan ve günümüzde de ülke ekonomisine istihdam ve ekonomik katkı sağlayan önemli iş kollarından bir tanesidir. Tekstil, Latince Textilis kelimesinden gelmektedir ve dilimize teknik bir kelime olarak girmiştir. Türkçe karşılığı Dokumacılık olmasına rağmen, günümüzde tekstil kelimesi çok geniş bir anlam kazanmıştır. Tekstil, ham maddeden iplik, örme, dokuma, dokusuz yüzey ve konfeksiyon olarak nihai ürüne kadar tüm evreleri kapsamaktadır(Gürcüm, 2010).

2000'li yılların ilk yarısından itibaren tüm Türkiye'de olduğu gibi Uşak Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda da Meslek liselerinden sınavsız geçişle (METEB) öğrenci alınması yoluyla başlayan yenilikleri, Bologna süreci ve İKMEB adıyla anılan yeni uygulamalar izlemiştir. Ardından Bologna sürecine yeniden dönülmüştür. Şekil 1'de Uşak Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Tekstil Teknolojisi programının son on yıllık kontenjanları ve yerleşen öğrenci sayıları görülmektedir.

Şekil 1. Uşak Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Tekstil Teknolojisi programının son on yıllık kontenjanları ve yerleşen öğrenci sayıları (www.osym.gov.tr, 2018)

2010 yılında yerleşen öğrenci sayıları 7 yıl boyunca istikrarlı kalmakla birlikte sınavsız geçişin kaldırılması ile birlikte ciddi bir düşüş göstermiştir. Yerleşen öğrenci sayısının önümüzdeki dönemde de 10 kişinin altına düşmesi durumunda tekstil bölümleri kapanma tehlikesi ile karşı karşıya gelecektir. Tekstil sektörünün önemli bir ayağı olan şehrimizde kalifiye iş gücünün karşılanması açısından ciddi problemler ortaya çıkaracaktır.

Öğrenciler, iyi bir iş olanağı, kısa sürede iş hayatına atılma, eğitim alma gibi beklentiler ile mesleki eğitim veren okulları tercih ederler. Öğrencilerin beklentileri sadece bunlarla da sınırlı değildir. Ekonomik özgürlük, iyi bir aile kurma, sağlıklı yaşama vb., beklentileri de vardır.

Uluçay ve ark.'nın yaptıkları çalışmaya göre öğrencilerin beklenti düzeyleri ile geleceğe ilişkin umutları arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Eğer öğrencilerde gelecek beklentisi düzeyi düşük ise öğrencinin geleceği ile ilgili umutsuzluğa kapılmaktadır (Uluçay, 2014). Zaten öğrencilerin tamamı kendi tercihleri ettikleri bir okuldan ziyade puanının yettiği bir okula gitmektedirler. Lise dokuzuncu sınıftan sonra alan seçerek mesleki eğitim alan öğrencilerin öğrenim gördükleri zaman

içerisinde beklentilerinin ölçülmesi, onların öğrenim gördükleri okul ile ilgili önemli ipuçları vermesinin yanında hem Milli Eğitim Bakanlığı hem de Yüksek Öğrenim Kurumu'nda yönetsel kararların alınmasında önemli bir parametre oluşturacağı düşünülmektedir.
Kalifiye iş gücünün sağlanması için bireylere iş hayatına atıldıklarında belirli bir meslekle ilgili bilgi beceri ve alışkanlıkların kazandırılması gerekir ve bunun yanı sıra bireyin yeteneklerinin çeşitli yönleri ile geliştirilmesi beklenir. Bu da ancak mesleki eğitimle sağlanabilir. İş hayatında orta ve yüksek kademelerde istihdam edilmek üzere ileri düzeyde fen ve matematik bilgisi ile uygulamalı teknik yetenekleri gerektiren bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran ileri düzeyde bir meslek eğitimi ise teknik eğitim ile kazandırılır (Erden Özsoy, 2015).
Ülkemizde üç farklı Mesleki ve teknik eğitim modeli kullanılmaktadır:

- Okul merkezli modeller (tamamı okul içinde olan tam zamanlı mesleki eğitim modeli)
- İş merkezli modeller (tamamı iş yerlerinde olan tam zamanlı mesleki eğitim modeli-çıraklık eğitiminde olduğu gibi)
- Okul-işletme ortaklığına dayalı modeller (hem okul içinde hem de iş yerlerinde yürütülen - 3308 sayılı kanuna dayandırılarak-mesleki eğitim modeli)

2. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntem

Bu çalışma Mesleki eğitimin ilk aşamasında bulunan ve aynı zamanda meslek yüksekokullarına gelen öğrencilerin kaynağını teşkil eden meslek liselerinde eğitim gören tekstil bölümü öğrencilerinin beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Anketler Uşak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Tekstil Teknolojisi Alanı ile Uşak Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Tekstil Teknoloji Bölümü ve Giyim ve Üretim Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. İş merkezli bir model olan tamamı iş yerlerinde gerçekleşen tam zamanlı mesleki eğitim modeli ülkemizdeki uygulamasıyla çıraklık eğitimi araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır.
Bunun için veri toplama tekniği olarak anket uygulaması yapılmıştır. Anket soruları hazırlanırken literatür taramasında bulunan; Kara ve Yıldırım'ın 2017 yılında yaptıkları anket örnek alınmıştır. Anket için Uşak ilinde yaşayan ve tekstil alanında eğitim gören lise öğrencilerinin tümü olan 120 kişi seçilmiştir. Belirlenen 120 öğrenciye, 15 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Anket tekniğine uygun olması açısından birbirini doğrulayan sorular konmuştur. Anketi dolduran kişiler bu sorulara aynı cevabı vermişse anketi dikkatli olarak okuyup yaptığı varsayılıp güvenilir anketçiler olarak seçilerek anketin güvenilir bilgiler ve sonuçlar ortaya koyması sağlanmıştır. Bu yöntemle 83 adet güvenli anket tespit edilmiş ve analiz sonuçları bu 83 anket üzerinden yapılmıştır. Araştırma verileri Excel programı kullanılarak değerlendirilmiş, yüzde analizi yapılmıştır.

3. Sonuç ve Değerlendirme

Uşak ilinde yaşayan ve tekstil alanında eğitim gören lise öğrencilerinin tümü olan 120 öğrenci ile yapılan 120 anketin içinden güvenilirlik sorularını doğru cevaplayan 83 adet güvenli anket sonuçları ve yüzdeleri aşağıda tablolar halinde ifade edilerek açıklanmıştır. 120 anketçinin 83'ünün yani %69'unun güvenilir olduğu belirlenmiştir. Bu oran öğrencilerin anketi dikkatli olarak okuyup yaptığını göstermektedir. 83 güvenilir anketin 38 tanesini bayanların cevapladığı 52 bayandan %73'lük orana sahip güvenilir anket sonucu çıktığı, 68 erkek anketçiden 45 adet güvenilir anket sonucu çıktığı ve % 66'lık orana sahip olduğu tespit edilmiştir. Bütün değerlendirmeler güvenilir anketçilerin anket sonuçları kullanılarak hesaplanmıştır. Bu şekilde anket sonuçlarının soruları dikkatlice ve özenle okuyarak yapan kişilerden seçilerek gerçek düşüncelerine yakınlaşılmaya çalışılmıştır.
Yapılan anket sonuçlarına göre Uşak ilinde tekstil alanında okuyan öğrencilerin %46 'sının bayan, %54'ünün erkek olduğu tespit edilmiştir. Anket yapılan öğrencilere Üniversite okumak isteyip istemedikleri sorulduğunda verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 1'de verilmiştir.

Çizelge 1. "Üniversite okumak ister misiniz?" Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Üniversite okumak ister misiniz?	**Sayısı**	%
Evet	68	82
Hayır	4	5
Kararsızım	11	13
Toplam	83	100

Çizelge 1'i incelediğimizde öğrencilerin %82'sinin Evet, %5'inin Hayır ve %13'ünün Kararsızım dediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilerinin üniversite okumak istemelerinde en önemli nedeninin ne olduğu ile ilgili soruya verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2. "Üniversite okumak isterseniz en önemli nedeniniz nedir?" Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Üniversite okumak isterseniz en önemli nedeniniz nedir?	**Sayısı**	%
Çok Para Kazanmak	10	12
İyi Bir İş	50	60
Sosyalleşmek	-	-
Aile ve Çevre Baskısı	4	5
Statü ve Mevki Sahibi Olmak	19	23
Toplam	83	100

Çizelge 2'yi incelediğimizde öğrencilerin %60'ının İyi bir İş, %23'ünün Statü ve Mevki Sahibi Olmak, %12'sinin Çok Para Kazanmak, %4'ünün Aile ve Çevre Baskısı dediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilere iş seçerken dikkat edeceğiniz en önemli husus ne olduğu sorulduğunda verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 3'te verilmiştir.

Çizelge 3. "İş seçerken dikkat edeceğiniz en önemli husus nedir?" Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

İş seçerken dikkat edeceğiniz en önemli husus nedir?	**Sayısı**	%
Parası	17	20
Rahatlığı	10	12
Sosyal Güvencesi	27	33
Kariyer İmkânı	23	28
Fark etmez	6	7
Toplam	83	100

Çizelge 3'ü incelediğimizde öğrencilerin %33'ü Sosyal Güvencesi, %28'i Kariyer İmkânı, %20'si Parası, %12'si Rahatlığı, %7'si Fark etmez şıkkını işaretlediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilere tekstil bölümünü isteyerek seçip seçmedikleri sorusu ile ilgili soruya verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 4'te verilmiştir.

Çizelge 4. "Bu bölümü isteyerek mi seçtiniz?" Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Bu bölümü isteyerek mi seçtiniz?	**Sayısı**	%
Kesinlikle Katılıyorum	43	52
Kısmen Katılıyorum	22	26
Kararsızım	11	13
Kısmen Katılmıyorum	4	5
Kesinlikle Katılmıyorum	3	4
Toplam	83	100

Çizelge 4'ü incelediğimizde öğrencilerin %52'si Kesinlikle Katılıyorum, %26'si Kısmen Katılıyorum, %13'ü Kararsızım, %5'i Kısmen Katılmıyorum ve %4'ü Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir.

Tekstil alanında eğitim gören öğrencilerin gelecekte kendi mesleğinizde çalışıp çalışmayacakları sorusuna verdikleri cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 5'te verilmiştir.

Çizelge 5. "Gelecekte kendi mesleğinizde mi çalışacaksınız?" Sorusuna Verilen Yanıtların Sayısal Verileri.

Gelecekte kendi mesleğinizde mi çalışacaksınız?	**Sayısı**	%
Kesinlikle Katılıyorum	26	31
Kısmen Katılıyorum	8	10
Kararsızım	38	46
Kısmen Katılmıyorum	9	11
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2
Toplam	83	100

Yukarıdaki çizelge 5'i incelediğimizde öğrencilerin %31'i Kesinlikle Katılıyorum, %10'u Kısmen Katılıyorum, %46'sı Kararsızım, %11'i Kısmen Katılmıyorum ve %2'si Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilerin aldıkları eğitimden dolayı geleceğe umutla bakıp bakmadıkları ve aldıkları eğitimi yeterli bulup bulmadıkları sorularına verildikleri cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6. "Aldığınız eğitimden dolayı geleceğe umutla bakabiliyor musunuz?" ve "Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?" Sorularına Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

	Aldığınız eğitimden dolayı geleceğe umutla bakabiliyor musunuz?		**Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?**	
	Sayısı	%	**Sayısı**	%
Kesinlikle Katılıyorum	35	42	21	25
Kısmen Katılıyorum	21	25	27	33
Kararsızım	16	20	17	21
Kısmen Katılmıyorum	5	6	7	8
Kesinlikle Katılmıyorum	6	7	11	13
Toplam	83	100	83	100

Çizelge 6'yı incelediğimizde aldıkları eğitimden dolayı geleceğe umutla bakma konusunda öğrencilerin %42'si Kesinlikle Katılıyorum, %25'i Kısmen Katılıyorum, %20'si Kararsızım, %6'sı Kısmen Katılmıyorum ve %7'si Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir. Aldıkları eğitimi

yeterli bulma fikrine öğrencilerin %25'i Kesinlikle Katılıyorum, %33'ü Kısmen Katılıyorum, %21'i Kararsızım, %8'i Kısmen Katılmıyorum ve %13'ü Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir.
Anket yapılan öğrencilerin aldıkları eğitim ile iyi bir iş bulabileceklerini düşünüp düşünmedikleri ve bu bölümü okumasalar da iyi bir iş bulabilirler mi sorusuna verilen cevaplarından oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 7'de verilmiştir.

Çizelge 7. "Aldığınız eğitim ile iyi bir iş bulabileceğinizi düşünüyor musunuz?" ve "Bu bölümü okumasanız da iyi bir iş bulabilir miydiniz?" Sorularına Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

	Aldığınız eğitim ile iyi bir iş bulabileceğinizi düşünüyor musunuz?		**Bu bölümü okumasanız da iyi bir iş bulabilir miydiniz?**	
	Sayısı	%	**Sayısı**	%
Kesinlikle Katılıyorum	36	43	15	18
Kısmen Katılıyorum	17	21	14	17
Kararsızım	18	22	40	49
Kısmen Katılmıyorum	7	8	7	8
Kesinlikle Katılmıyorum	5	6	7	8
Toplam	83	100	83	100

Çizelge 7'yi incelediğimizde aldıkları eğitim ile iyi bir iş bulabilecekleri sorusuna öğrencilerin %43'ü Kesinlikle Katılıyorum, %21'i Kısmen Katılıyorum, %22'si Kararsızım, %8'i Kısmen Katılmıyorum ve %6'sı Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir. Bu bölümü okumasalar da iyi bir iş bulabilirler mi sorusuna öğrencilerin %18'i Kesinlikle Katılıyorum, %17'si Kısmen Katılıyorum, %49'u Kararsızım, %8'i Kısmen Katılmıyorum ve %8'i Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir.
Anket yapılan öğrencilere çalışacakları işi belirlerken dikkat edeceğiniz en önemli hususun ne olduğu sorulduğunda verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 8'de verilmiştir.

Çizelge 8. "Çalışacağınız işi belirlerken dikkat edeceğiniz en önemli husus nedir?" Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Çalışacağınız işi belirlerken dikkat edeceğiniz en önemli husus nedir?	**Sayısı**	%
Parası	17	20
Rahatlığı	10	12
Kariyer İmkânı	23	28
Sosyal Güvencesi	27	33
Fark etmez	6	7
Toplam	83	100

Çizelge 8'i incelediğimizde öğrencilerin %33'ü Sosyal Güvencesi, %28'i Kariyer İmkânı, %20'si Parası, %12'si Rahatlığı, %7'si Fark etmez şıkkını işaretlediği görülmektedir.
Anket yapılan öğrencilerinin okudukları bölüm sayesinde hayatlarına kişisel ve kültürel yönde artı katkı sağladığınızı düşünüp düşünmedikleri sorusuna verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 9'da verilmiştir.

Çizelge 9. Okuduğunuz bölüm sayesinde hayatınıza kişisel ve kültürel yönde artı katkı sağladığınızı düşünüyor musunuz? Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Okuduğunuz bölüm sayesinde hayatınıza kişisel ve kültürel yönde artı katkı sağladığınızı düşünüyor musunuz?	**Sayısı**	**%**
Kesinlikle Katılıyorum	29	35
Kısmen Katılıyorum	25	30
Kararsızım	20	24
Kısmen Katılmıyorum	3	4
Kesinlikle Katılmıyorum	6	7
Toplam	83	100

Çizelge 9'u incelediğimizde öğrencilerin %35'i Kesinlikle Katılıyorum, %30'si Kısmen Katılıyorum, %24'ü Kararsızım, %4'ü Kısmen Katılmıyorum ve %7'si Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilere okudukları bölümde mesleki alanda kullandıkları bilgisayar donanımı ile atölye makine ve aletlerinin yeterli olduğunu düşünüp düşünmedikleri sorularına verilen cevapların sayısal verileri çizelge 10'da verilmiştir.

Çizelge 10. "Okuduğunuz bölümde mesleki alanda kullandığınız bilgisayar donanımının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?" ve "Okuduğunuz bölümde mesleki alanda atölye makine ve aletlerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?" Sorularına Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

	Okuduğunuz bölümde mesleki alanda kullandığınız bilgisayar donanımının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?		**Okuduğunuz bölümde mesleki alanda atölye makine ve aletlerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?**	
	Sayısı	**%**	**Sayısı**	**%**
Kesinlikle	8	10	23	28
Kısmen Katılıyorum	14	17	21	25
Kararsızım	22	26	14	17
Kısmen	9	11	14	17
Kesinlikle	30	36	11	13
Toplam	83	100	83	100

Çizelge 10'u incelediğimizde okudukları bölümde mesleki alanda kullandıkları bilgisayar donanımının yeterli olduğunu düşüncesine öğrencilerin %10'uKesinlikle Katılıyorum, %17'si Kısmen Katılıyorum, %26'sı Kararsızım, %11'i Kısmen Katılmıyorum ve %36'sı Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir. Ayrıca okudukları bölümde mesleki alanda atölye makine ve aletlerinin yeterli olduğunu düşüncesine öğrencilerin%28'i Kesinlikle Katılıyorum, %25'si Kısmen Katılıyorum, %17'si Kararsızım, %17'si Kısmen Katılmıyorum ve %13'ü Kesinlikle Katılmıyorum dediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilere okudukları bölümde mesleki alanda eğitim veren bir yüksekokul okullarına gelip tanıtım yapsa ilgilenip ilgilenmedikleri sorusuna verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 11'de verilmiştir.

Çizelge 11. "Okuduğunuz bölümde mesleki alanda eğitim veren bir yüksekokul okulunuza gelip tanıtım yapsa ilgilenir miydiniz? Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Okuduğunuz bölümde mesleki alanda eğitim veren bir yüksekokul okulunuza gelip tanıtım yapsa ilgilenir miydiniz?	**Sayısı**	**%**
Evet	64	77
Hayır	5	6
Kararsızım	14	17
Toplam	83	100

Çizelge 11'i incelediğimizde öğrencilerin %77'si Evet, %6'sı Hayır, %14'ü Kararsızım dediği görülmektedir.

Anket yapılan öğrencilere okudukları bölümde mesleki alanda yüksekokula gitme tercihlerinin olumlu olması için meslek yüksekokulundan beklentilerinin neler olduğu sorusu ile ilgili soruya verilen cevaplardan oluşan sayısal veriler aşağıda çizelge 12'de verilmiştir.

Çizelge 12. "Okuduğunuz bölümde mesleki alanda yüksekokula gitme tercihinizin olumlu olması için meslek yüksekokulundan beklentileriniz nelerdir?" Sorusuna Verilen Cevapların Sayısal Verileri.

Okuduğunuz bölümde mesleki alanda yüksekokula gitme tercihinizin olumlu olması için meslek yüksekokulundan beklentileriniz nelerdir?	**Sayısı**	**%**
Kariyer imkanı	19	23
Rahat, kolay	13	16
Sosyal faaliyet	11	13
Beklentim yok	10	12
Burs almak	7	8
Taban puanın düşürülmesi	7	8
Daha düzgün eğitim öğretim sistemi	6	7
Donanımlı atölye imkanı	6	7
Daha çok okul tanıtımı ve gezi düzenlenmesi	5	6
Tekstil dışı meslek (asker, polis, hemşire öğretmen)	4	5
Sağlık güvencesi	3	4
Daha fazla maaş	3	4
Kararsız	1	1
Tekstil meslek yüksekokulu okumak istemeyen	1	1
Daha çok bilgi	1	1
Mesleğin geleceğinin daha açık olmasını isterdim	1	1
Toplam	83	100

Çizelge 12'yi incelediğimizde öğrencilerin %23'ü kariyer imkânı, %16'sı rahat ve kolay olması %13'ü sosyal faaliyet, %8'i burs almak, %8'i ise taban puanın düşürülmesi beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin %12'si ise beklentim yok şeklinde cevap vermişlerdir.

4. Sonuçlar

Yapılan anket sonuçlarına göre Uşak ilinde tekstil alanında okuyan lise öğrencilerin beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın sonucu;

- Öğrencilerin büyük %80 gibi bir çoğunluğu üniversitede okumak istemektedir. Üniversitede okumak istemeyen ve hala kararsız olan tekstil bölümü lise öğrencilerine mesleki tanıtım ve kariyer günü şeklinde programlar düzenleyerek öğrencilerin eğitim hayatlarına üniversitede devam etmelerinde olumlu yönde iyileşme sağlanmış olacaktır.
- Öğrenciler (%60), iyi bir iş bulmalarında üniversite eğitiminin önemli olduğunun bilincindedirler.
- Öğrenciler iş seçerken en çok sosyal güvencesine (%33) dikkat etmektedirler.
- Öğrencilerin çoğunluğunun (% 80'e yakını) tekstil bölümünü isteyerek seçtiği görülmektedir.
- Aldıkları eğitimden dolayı öğrencilerin % 67'si geleceğe umutla bakmaktadırlar.
- Öğrencilerin % 58'i aldıkları eğitimi yeterli bulmaktadırlar.
- Üç yıl sürecek bir mesleki eğitim almakta olan öğrencilerin %59'unun gelecekte kendi mesleğinde çalışıp çalışmamak konusunda olumlu düşünmemesi; yetişmiş insan kaynaklarının etkin kullanılamamasına neden olmakta ve bunun sonucunda gelecekte ülke ekonomisini istihdam açısından olumsuz yönde etkilemesi beklenmektedir.
- Öğrenciler (%63'ü) aldıkları eğitimle iyi bir iş bulabileceklerine inanmakla birlikte öğrencilerin % 35'i bölümde okumasalar bile iyi bir iş bulabileceklerini düşünmektedir.
- Uşak ilinde tekstil alanında okuyan lise öğrencilerinin %65'i okudukları bölüm sayesinde hayatlarına kişisel ve kültürel yönde artı katkı sağladığını düşünmektedir.
- Öğrenciler okullarında mesleki alanda kullandıkları bilgisayar donanımını ile atölye makine ve aletlerinin yeterli olmadığını düşünmektedirler. Okulların mesleki alanda kullandıkları bilgisayar donanımları ile atölye makine ve aletlerinin eksikliklerinin tamamlanarak günümüz teknolojilerine uygun olarak revize edilmesi yönünde çalışmalar yapılması öğrencilerin mesleği benimsemeleri ve ileride çalışma hayatını bu alanda devam ettirmelerinde önemli bir rol oynayacaktır.
- Uşak ilinde tekstil alanında okuyan lise öğrencilerinin % 23'ü kariyer imkanı sağlaması halinde okudukları bölümde mesleki alanda yüksekokula gitme tercihinin olumlu olacağını düşünmektedir.
- Öğrencilerden %12'sinin beklentilerinin olmaması dikkat çekicidir.
- Rahat ve kolay bir üniversite eğitimi beklentisi son yıllarda öğrencilerin teknik programlarda eğitim almaktan uzak durması, fen ve matematik konularında daha az dersin olduğu, atölye uygulamaları ve laboratuvarlar çalışmalarının bulunmadığı sosyal programlara ilgisinin artması eğilimi ile örtüşmektedir.

5. Kaynakça

Altuncı, Y. T., Salman, C., Doğan, Z. M., (2009.), Mesleki Eğitim Sorunlari ve Yeni Model Arayışları, İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu. – Antalya, Sf:315-318.

Ayık, Y. Z., Özdemir, A. ve Yavuz, U. (2007). Lise Türü Ve Mezuniyet Başarısının Kazanılan Fakülte Ile Ilişkisinin Veri Madenciliği Tekniği Ile Analizi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 10(2), 441-454.

Bulur, N., Ulaş, M.,Ulaş, A. Ü., (2017), Tekstil Sektörünün Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinden Beklentileri, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 6: Özel Sayı:1 (07) ISSN: 2146-9199, Sf: 59-64.

Erden Özsoy, C., (2015), Mesleki Eğitim - İstihdam İlişkisi: Türkiye'de Mesleki Eğitimin Kalite ve Kantitesi Üzerine Düşünceler, Electronic Journal of Vocational Colleges, Cilt 4. UMYOS Özel sayısı, Sf: 173-181.

Gürcüm, B. H.; (2010). Tekstil Malzeme Bilgisi. İzmir: Güncel Yayıncılık. Sf: 21. ISBN: 978-9944-84-070-5.

https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2017/OSYS/YER/Tablo-3_12082017.pdf., Er.Tar: 19.02.2018.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5acc9ab4341386.32198600, Er.Tar: 10.04.2018

Kara, R., Yıldırım, G., (2017), Kaynakçılık Mesleğinin Uşak İlinde Bilinirliğinin Anket Yöntemiyle İncelenmesi, 1. Uluslararası Eğitim Araştırmaları ve Öğretmen Eğitimi Kongresi. - Uşak : Erte, - Cilt 1, ISBN:978-605-67840-0-2.

Mızrak, Ş., Şenel, E., (2011). Meslek Liselerinde Tekstil Konfeksiyon Programının Seçimini Etkileyen Faktörler Ve Programa Talep Oranı (Konya, Karaman Ve Aksaray İlleri Örneği),. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , 25, sf:183-201.

Uluçay, T., Özpolat, A.R., İşgör, İ.Y., Taşkesen, O., (2014), Lise Öğrencilerinin Gelecek Beklentileri Üzerine Bir Araştırma, NWSA-Education Sciences, E-Journal of New World Sciences Academy, Sf: 234-247. - ISSN: 1306-3111/1308-7274.